

Det gamle testamente som ressurs i prestatjenesten

The Old Testament as a resource in pastoral ministry

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: MPT-313 Antall studiepoeng: 10 Tilbys som enkelttemne: Ja Emnestatus: Valgemne Studienivå: Høyere grad Plassering i studieløpet Heltid: Ikke aktuelt Deltid: Ikke aktuelt	Undervisningsspråk: Norsk Undervisningssted: Stavanger Undervisningstermin: Høst/vår Obligatorisk undervisning: Nei	Praksisstudier: Nei Praksisomfang: 0 timer/uker Studentarbeidsomfang Undervisningsomfang: 24 timer Omfang studentstyrt arbeid: 246 timer Totalt antall studentarbeidstimer: 270 timer

Forkunnskapskrav: Cand.theol. grad, mastergrad eller bachelorgrad som kvalifiserer til kirkelig tjeneste, samt minimum to års fulltidstjeneste i kirken eller i tilsvarende sammenheng, etter endt bachelorutdanning. Emnet inngår i Master i praktisk teologi, men det kan også tas som et enkelttemne.

Innhold

Kirken har opp gjennom historien hatt et noe ambivalent forhold til Det gamle testamente (GT). Dels har GT som del av den kristne tekstkanon blitt brukt inn mot fromhetsliv og teologisk refleksjon. Men dels har GT også bydd på problemer når det gjelder sentrale etiske og teologiske spørsmål. Mange prester opplever forholdet til GT som komplisert, og noen rapporterer at bibelvitenskapen – slik de møtte den i profesjonsutdanningen – bare til en viss grad oppleves som relevant inn mot den praktiske prestatjenesten.

Dette emnet setter fokus nettopp på hvordan GT kan være en ressurs i den praktiske prestatjenesten. Emnet tar utgangspunkt i to sentrale sider ved prestens hverdag – ‘forkynnelsen og GT’ og ‘sjelesorgen og GT’ – og reflekterer over hvordan GT kan brukes her. I tillegg vil emnet også dra linjer mellom disse to sidene ved prestens hverdag og andre spørsmål som går på forholdet mellom kirken og GT, så som kristen helhetsforståelse av GT, nyere trekk i bibelvitenskapen, menighetsundervisning og GT, og bruken av GT i kirker i det globale sør.

Hovedtemaer:

- En kristen helhetsforståelse av GT
- Forkynnelse over GT-tekster innenfor rammen av høymessen
- Potensiale og utfordringer ved bruk av GT-tekster i sjelesorgens rom
- Smågrupper og GT-lesning på tvers av sosiale, kulturelle og geografiske grenser
- Nyere trekk i GT-faget (den litterære bølge, økologi og frigjøringshermeneutikk)
- Bruken av GT i kirker i det globale sør

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har spesialisert kjennskap til bruk av tekster og motiver fra GT inn mot forkynnelse og sjelesorg
- har inngående kjennskap til det faglige skjæringspunktet mellom bibelvitenskap og praktisk prestedtjeneste
- har oppdatert kjennskap til hvordan nyere trekk i GT-faget og impulser fra det globale sør kan påvirke bruken av tekster og motiver fra GT, og til hvordan GT kan leses i smågrupper på tvers av sosiale, kulturelle og geografiske grenser

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan reflektere selvstendig over faglige utfordringer som kommer fra møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste
- kan reflektere selvstendig når det gjelder bruk av GT ut fra nyere trekk i GT-faget og fra det globale sør
- kan delta i faglige diskurser knyttet til møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan identifisere og analysere relevante forskningsetiske spørsmål knyttet til møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste
- kan overføre kunnskaper og ferdigheter fra møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste til andre teologiske spørsmål knyttet til prestedtjenesten

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Forelesninger på campus og på digital plattform
- Oppgaveskriving
- Selvstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Tre dagers samling på campus med undervisning (80 % obligatorisk deltakelse)
- Faglig oppgave over et selvvalgt tema som gjenspeiler læringsutbyttebeskrivelsene, 2000 ord (+/- 10%). Oppgaveformuleringen må godkjennes av emneansvarlig innen fastsatt frist. Innlevering på digital læringsplattform.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Hjemmeeksamen 3000 ord (+/- 10%)	Tre dager	Bestått/ikke bestått	100/100

Utfyllende informasjon om eksamen/vurdering:

Eksamensoppgaven publiseres på digital eksamesplattform og levers der til fastsatt frist.

Annet

Forut for tre-dagers samling på campus med undervisning og refleksjon over emnets læringsutbytte og inn mot deltakernes egen arbeidssituasjon, vil det være noe digital undervisning.

Pensum

Bøker

Claassens, L. Julia M.: *Mourner Mother Midwife: Reimagining God's Delivering Presence in the Old Testament*. Louisville: Westminster John Knox Press, 2012. (117 s.)

Eide, Øyvind M.: *Forståelse og fordypning: Perspektiv på den sjelesørgeriske samtalen*. Oslo: Luther, 2014. (110 s.)

Holbert, John C.: *Telling the Whole Story: Reading and Preaching Old Testament Stories*. Eugene: Wipf and Stock Publishers, 2013. (200 s.) Digital tilgang gjennom VIDs bibliotek.

Holter, Knut og Louis Jonker (red.): *Global Hermeneutics? Reflections and Consequences*. Atlanta: Society of Biblical Literature, 2010. (93 s.) Full tekst i åpen tilgang: <https://www.sbl-site.org/assets/pdfs/pubs/IVBS-jonker2010.PDF>

Jenkins, Philip: *The New Faces of Christianity: Believing the Bible in the Global South*. Oxford: Oxford University Press, 2006. (193 s.) Digital tilgang gjennom VIDs bibliotek.

Artikler

Holter, Knut: "Trøst, ja trøst mitt folk! Jesaja 40-55 og sjelesorgen", *Tidsskrift for sjelesorg* 18 (1998) 241-249. (9 s.)

Holter, Knut: "Når den ene broren dreper den andre: To husfelleskap fra Norge og Madagaskar leser 1. Mosebok sammen." I Knut Holter: *Er jeg min brors vokter?* Stavanger: VID, 2018, s. 7-16 (10 s.). Åpen tilgang: <https://simb.africa/wp-content/uploads/2018/10/Attachment-3.pdf>

Høyland Lavik, Marta: "'Forsvinn i Jesu navn!' Sjukdom, bibelbruk og impulsar frå global trusteeologi", Anne Kalvig og Anna Rebecca Solevåg (red.): *Levende religion. Globalt perspektiv – lokal praksis*. Stavanger: Hertervig Forlag (2015) 192-210. (12 s.)

Høyland Lavik, Marta: "Palliative pasientars forhold til bibeltekstar", *Omsorg: Nordisk Tidsskrift for Palliativ Medisin* 4 (2013) 39-42. (4 s.)

Solevåg, Anna Rebecca og Marta Høyland Lavik: "Helse på kvar side? Bibel, sjukdom og funksjonshemming", *Kirke og kultur* 118 (2013) 160-173 (14 s.)

Til sammen: 769 s